

Sygn. akt I C 1353/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Alina Gałęzowska

Protokolant st. sekr. sądowy Marta Kluczyńska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2018 r. w Środzie Śląskiej na rozprawie

sprawy z powództwa „B. rent a car” Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko (...) z siedzibą P. Republika Czeska działająca przez (...) SPÓŁKA AKCYJNA Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) z siedzibą P. Republika Czeska działająca przez (...) SPÓŁKA AKCYJNA Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz strony powodowej „B. rent a car” Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 1 375,92 zł (tysiąc trzysta siedemdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 7 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od strony pozwanej (...) z siedzibą P. Republika Czeska działająca przez (...) SPÓŁKA AKCYJNA Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz strony powodowej „B. rent a car” Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 969,31 zł (dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć trzydzieści jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1353/17

UZASADNIENIE

Strona powodowa „B. R. a car” sp. z o.o. z siedzibą w W. domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że strona pozwana (...) działająca przez (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. ma zapłacić na rzecz strony powodowej kwotę 1.575,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 1.375,92 zł od dnia 7 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.375,92 zł od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 200,00 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a także koszty procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że na skutek kolizji drogowej, której sprawca posiadał zawartą ze stroną pozwaną umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych uległ uszkodzeniu pojazd marki F. (...) o nr rej. (...). Poszkodowany zmuszony był do dokonania naprawy pojazdu w serwisie naprawczym w okresie od 28 września 2015 r. do dnia 5 października 2015 r. W okresie naprawy poszkodowany użytkował pojazd zastępczy na podstawie umowy najmu zawartej ze stroną powodową w dniu 28 września 2015 r. W tym samym dniu poszkodowany zawarł ze stroną powodową umowę cesji prawa do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wyniku, której strona powodowa weszła w prawa poszkodowanego i była uprawniona do dochodzenia roszczeń z tytułu najmu pojazdu zastępczego bezpośrednio od pozwanego. Koszty najmu pojazdu zastępczego zawarte w fakturze Vat wyniosły 1704 zł netto, 2095,92 zł brutto. Kwota z faktury wynika z zaakceptowanego przez poszkodowanego cennika obowiązującego u

powoda. Strona powodowa dokonała zgłoszenia szkody wynikającej z najmu pojazdu zastępczego i wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 2095,92 zł w terminie 30 dni. Strona pozwana do dnia wytoczenia powództwa zapłaciła kwotę 720 zł tytułem częściowego odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Dodatkowo strona powodowa dochodzi kwoty 200 zł z tytułu poniesionych przez stronę powodową kosztów analizy prawnej sprawy pod kątem zasadności roszczenia objętego pozwem, przy czym kwota ta obejmuje analizę sprawy przed procesem. W ocenie strony powodowej zasada pełnego odszkodowania nie sprzeciwia się możliwości uwzględnienia tego typu wydatków jako podlegającej wyrównaniu szkody majątkowej.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 1 lutego 2017 r. sygn akt I Nc 72/17 Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej nakazał stronie pozwanej aby zapłaciła na rzecz strony powodowej kwotę 1.575,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 1.375,92 zł od dnia 7 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.375,92 zł od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 200,00 zł od dnia 29 września 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 936,75 zł tytułem poniesionych kosztów postępowania w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wniosła w tym terminie sprzeciw.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów procesu. Strona pozwana wskazała, że uszkodzenia pojazdu poszkodowanego nie skutkowały wyłączeniem go z ruchu, a zatem pomimo szkody pojazd mógł być użytkowany. W normalnym związku przyczynowym może pozostawać jedynie okres technologicznej naprawy pojazdu. Czas wyczekiwania na sprowadzenie części zamiennych czy też czas wyczekiwania na zwolnienie mocy przerobowych warsztatu nie powinien wpływać na wydłużenie czasu najmu pojazdu zastępczego. Zdaniem strony pozwanej okres najmu pojazdu zastępczego jest zbyt długi względem technologicznego i niezbędnego czasu naprawy pojazdu. Strona pozwana kwestionuje również stawkę za wynajem pojazdu zastępczego, uznając ją za wygórowaną względem stawek obowiązujących na rynku lokalnym. Stawki stosowane przez wynajmującego są jednymi z najwyższych na rynku w związku z czym zasadne zdaniem strony pozwanej jest ustalenie średniej stawki za najem pojazdu zastępczego w klasie pojazdu najmowanego przez poszkodowanego na rynku lokalnym. Należy przy tym mieć na względzie, że podmiotem, który wystąpił do pozwanego bezpośrednio z roszczeniem nie był sam poszkodowany ale wynajmujący pojazd, który prowadzi działalność gospodarczą w zakresie najmu pojazdów oraz że poszkodowany nie był zobowiązany do uiszczania należności za usługę najmu w gotówce. Poszkodowany nie ponosząc kosztów najmu mógł zatem zaaprobować każdą dowolną stawkę oferowaną przez wynajmującego. Na poszkodowanym spoczywa zaś obowiązek podejmowania takich działań, które zmierzają do zminimalizowania skutków i zakresu powstałej szkody. Niepodjęcie takich działań nie może zwiększać obowiązku odszkodowawczego osoby zobowiązanej do naprawienia szkody. Wysokość odszkodowania powinna być pomniejszona o nieponiesione koszty eksploatacji uszkodzonego pojazdu poszkodowanego. Strona pozwana zakwestionowała umocowanie osoby podpisanej na arkuszu naprawy pojazdu poszkodowanego do działania w imieniu zakładu naprawczego. Zakwestionowała również wydruki cenników innych podmiotów wynajmujących pojazdy zastępcze, które zostały załączone do pozwu. Odnosząc się do żądania zasądzenia kosztów pomocy prawnej na etapie przedsądowym strona pozwana zarzuciła, że umowa cesji wierzytelności miała przenieść na stronę powodową jedynie uprawnienie do dochodzenia kosztów najmu pojazdu zastępczego, a nie kosztów z tytułu pomocy prawnej. Strona powodowa jest podmiotem profesjonalnym trudniącym się zawodowo wynajmem samochodów osobom poszkodowanym, musi posiadać odpowiednią wiedzę dla prowadzenia tego rodzaju działalności, w tym zarówno co do przebiegu procesu naprawczego i związanego z nim zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego, czy zasad refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego w przypadku szkody całkowitej. W ocenie strony pozwanej, podjęcie czynności na etapie postępowania przedsądowego, celem dochodzenia swoich roszczeń mieści się w normalnym standardowym zakresie prowadzonej przez stronę powodową działalności gospodarczej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 sierpnia 2015 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku, której uszkodzony został pojazd marki F. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność M. M.. Pojazd po kolizji był zdolny do poruszania się w ruchu drogowym. Pojazd ten służył poszkodowanej m.in. do dojeżdżania do pracy.

Dowód: zeznania świadka M. M. k. 108

Poszkodowana w dniu 6 sierpnia 2015 r. dokonała zgłoszenia szkody w pojeździe z ubezpieczenia OC u strony pozwanej. Strona pozwana zarejestrowała zgłoszenie i przystąpiła do likwidacji szkody. W trakcie likwidacji szkody w dniu 11 sierpnia 2015 r. pojazd był poddany oględzinom przez rzeczoznawcę działającego na zlecenie strony pozwanej. W dniu 12 sierpnia 2015 r. strona pozwana sporządziła kosztorys na kwotę 1.238,07 zł brutto. W kosztorysie przewidziano następującą pracę: okładzina zderzaka tylnego RZ, błotnik tylny lewy NA, lampa tylna zewnątrz lewa RZ, osłona tworzywa wewnętrzna lewa RZ, światło odblaskowe lewe RZ, światło odblaskowe prawe RZ, lakierowanie błotnika tylnego lewego III, zderzak tylny K3, przygotowanie blachy L, przygotowanie tworzywa L.

Dowody: kosztorys ubezpieczyciela k. 102

akta szkody k. 52

Uszkodzony pojazd został przyjęty do naprawy w dniu 28 września 2015 r. przez (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.. Dnia 29 września 2015 r. (wtorek) dokonano rozbiorzenia pojazdu i jego naprawy w godz. od 10.30 do 14.00. Dnia 30 września 2015 r. (środa) w godz. 9.00 do 13.00 rozpoczęto przygotowanie samochodu do lakierowania. W dniu 1 października 2015 r. (czwartek) godz. 8.00 do 12.50 pojazd został pokryty lakierem. Dnia 2 października 2015 r. (piątek) w godz. 7.00 do 13.00 samochód został uzbrojony. Dnia 5 października 2015 r. (poniedziałek) pojazd został odebrany przez poszkodowaną. Za wykonaną usługę (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 1.859,67 zł brutto.

Dowody: zlecenie naprawy (...) z dnia 28 września 2015 r. k. 97

przewodnik warsztatowy k. 98

karta naprawy pojazdu k. 99

kalkulacja naprawy z dnia 12 sierpnia 2015 r. k. 100-101

faktura za naprawę nr (...) k. 103

Poszkodowana wynajęła od B. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. pojazd zastępczy marki O. (...) o nr rej (...) w dniu 28 września 2015 r. za kwotę 213 zł netto za dobę. Załącznikiem do umowy najmu była umowa cesji wierzytelności z dnia 28 września 2015 r zgodnie, z którą poszkodowana przelała na stronę powodową swoją wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego od B. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., przysługującą poszkodowanej w związku ze szkodą z dnia 6 sierpnia 2015 r. nr (...) -1 likwidowaną przez stronę pozwaną. Pojazd zastępczy został przez poszkodowaną zwrócony dnia 5 października 2015 r. Samochód był używany przez poszkodowaną w życiu codziennym, w tym w celu dojazdów do pracy.

Dowody: umowa najmu pojazdu zastępczego z dnia 28 września 2015 r. k 13

ogółe warunki najmu samochodu w B. rent a car k. 14

cennik wynajmu w B. rent a car k. 17

protokół zdawczo- odbiorczy k 18

umowa przeniesienia wierzytelności k.25

pełnomocnictwo z dnia 12 października 2015 r. k. 19

zeznania świadka M. M. k. 108

W dniu 5 października 2015 r. strona powodowa wystawiła poszkodowanej fakturę nr (...) na kwotę 2.095,92 zł brutto za wynajem samochodu zastępczego marki O. (...) o nr rej (...) w okresie od 28 września 2015 r. do 5 października 2015 r (8 dni).

Dowód: faktura Vat nr (...) k. 16

Strona powodowa zgłosiła pismem z dnia 5 listopada 2015 r. (przesłanym dnia 6 listopada 2015 r.) stronie pozwanej roszczenie o zwrot kosztów związanych z najmem pojazdu wynikający z faktur Vat nr (...) na kwotę 2.095,92 zł brutto. Strona pozwana pismem z dnia 20 listopada 2015 r. poinformowała o przyznaniu zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w wysokości 720 zł.

Dowody: pismo powoda z dnia 5 listopada 2015 r. k. 21-22

potwierdzenie przesłania dokumentów pocztą elektroniczną dnia 6 listopada 2015 r k. 23

pismo strony pozwanej z dnia 20 listopada 2015 r. k. 24

potwierdzenie operacji z dnia 23 listopada 2015 r. k. 25

Strona powodowa zleciła radcy prawemu T. S. analizę 100 spraw pod kątem zasadności dochodzenia roszczeń przeciwko zakładom ubezpieczeń. Za wykonaną usługę (...) wystawił dnia 25 kwietnia 2016 r. fakturę Vat nr (...) na kwotę 24.600 zł brutto.

Dowody: faktura Vat nr (...) z dnia 25 kwietnia 2016r. k. 30

zestawienie spraw k. 31

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej części.

W zasadzie bezspornym było, że w dniu 6 sierpnia 2015 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku, której uszkodzony został pojazd marki F. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność M. M., a odpowiedzialność z tytułu umowy ubezpieczenia ponosi strona pozwana, na podstawie zawartej ze sprawcą kolizji drogowej umowy ubezpieczenia OC.

Sporna pozostawała wysokość odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego wynikająca z zastosowanej dobowej stawki najmu pojazdu zastępczego, długość okresu najmu uzasadniona okresem likwidacji szkody, a także zasadność domagania się zwrotu kosztów analizy sprawy dokonanej przez radcę prawnego pod kątem zasadności dochodzenia roszczeń przeciwko stronie pozwanej.

Strona powodowa dla wykazania zasadności żądania zaoferowała dowód z dokumentów w postaci m.in. umowy najmu pojazdu zastępczego z dnia 28 września 2015 r., ogólnych warunków najmu samochodu w B. rent a car, cennika wynajmu w B. rent a car, protokołu zdawczo- odbiorczego, umowy przeniesienia wierzycielności. Dowody te korespondowały z zeznaniami świadka M. M. poszkodowanej w przedmiotowej kolizji drogowej oraz dowodami z dokumentów przedstawionych na żądanie obu stron przez (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. w postaci zlecenia naprawy (...) z dnia 28 września 2015 r., przewodnika warsztatowego, karty naprawy pojazdu, kalkulacja naprawy z dnia 12 sierpnia 2015 r., faktury za naprawę nr (...). Oceniając wymienione wyżej dowody, Sąd uznał je za wiarygodne, spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniające.

Zgodnie z art. 822 k.c., w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz, której została zawarta umowa ubezpieczenia. Świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości poniesionej przez poszkodowanego szkody (art. 805 k.c.). Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest określona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu.

Przy ustalaniu przesłanek odpowiedzialności gwarancyjnej zakładu ubezpieczeń koniecznym jest sięgnięcie do ogólnych reguł kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002, z. 7-8, poz. 103, czy uchwałę z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSNC 2004, z. 1, poz. 4). Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, która oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, należy dokonywać przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego, czy też, niekiedy, zasad nauki oraz na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. np. uzasadnienia wyroku z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl. czy wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl., wyrok z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03).

W uchwale z dnia 17 listopada 2011r. Sąd Najwyższy wskazał, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Według tego poglądu, utrata możliwości korzystania z pojazdu stanowi negatywne następstwo majątkowe, a wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu) tego negatywnego następstwa należy kwalifikować jako szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela wynikającej z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Sąd Najwyższy podkreślił przy tym znaczenie dwóch kryteriów – celowości wydatków oraz ich ekonomicznego uzasadnienia.

Wydatkiem niezbędnym i celowym jest wydatek poniesiony na korzystanie z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu, o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu (w przypadku szkody całkowitej). Wydatki te powstają w następstwie zdarzenia szkodzącego, które nie powstałyby bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (art. 361 § 2 k.c.). Stratą w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. są więc objęte także te wydatki, które służą ograniczeniu lub zapobieżeniu negatywnym następstwom majątkowym doznany przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. Negatywnym następstwem majątkowym jest tu utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut prawa własności.

Podzielić należy pogląd, że szkody komunikacyjne likwidowane są w szczególnych okolicznościach, albowiem to ubezpieczyciel decyduje, za jaki okres naprawy zapłaci i jak naprawa ma być wykonana. Jeśli ten tryb nie zostanie dochowany, to wysokość szkody jest w późniejszym okresie kwestionowana przez ubezpieczyciela, a jej wykazanie napotyka na trudne przeszkody. Za normalne następstwo uszkodzenia pojazdu należy zatem uznać powstrzymanie się warsztatu z podjęciem naprawy od czasu otrzymania jednoznacznej decyzji ubezpieczyciela. Działania ubezpieczyciela powinny być zatem podejmowane w sposób niezwłoczny i profesjonalny, by zapobiec

powiększeniu szkody (wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 listopada 2013 r. VIIIGa 315/13 Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych).

Rację ma strona pozwana wskazując, że na poszkodowanym ciąży obowiązek zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., 362 k.c. i art 826 § 1 k.c.). Poszkodowany winien zatem współpracować w procesie likwidacji szkody i dążyć do zmniejszenia jej rozmiarów. Z obowiązku tego poszkodowana wywiązała się, dokonując niezwłocznego zawiadomienia strony pozwanej o szkodzie z dnia 6 sierpnia 2015 r. Strona pozwana zarejestrowała zgłoszenie i przystąpiła do likwidacji szkody. W trakcie likwidacji szkody w dniu 11 sierpnia 2015 r. pojazd był poddany oględzinom przez rzeczoznawcę działającego na zlecenie strony pozwanej. Uszkodzony pojazd został przyjęty do naprawy w dniu 28 września 2015 r. przez (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.. Do tego czasu poszkodowana jeździła uszkodzonym pojazdem. Poszkodowana wynajęła od B. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. pojazd zastępczy marki O. (...) o nr rej (...) dopiero z chwilą przekazania uszkodzonego pojazdu warsztatowi w dniu 28 września 2015 r.

Dnia 29 września 2015 r. (wtorek) dokonano rozbrojenia pojazdu i jego naprawy w godz. 10.30 do 14.00. Dnia 30 września 2015 r. (środa) w godz. 9.00 do 13.00 rozpoczęto przygotowanie samochodu do lakierowania. W dniu 1 października 2015 r. (czwartek) godz. 8.00 do 12.50 pojazd został pokryty lakierem. Dnia 2 października 2015 r. (piątek) w godz. 7.00 do 13.00 samochód został uzbrojony. Dnia 5 października 2015 r. (poniedziałek) pojazd został odebrany przez poszkodowaną. Pojazd zastępczy został przez poszkodowaną zwrócony dnia 5 października 2015 r. Samochód był używany przez poszkodowaną w życiu codziennym, w tym w celu dojazdów do pracy. Mając na uwadze powyższe należało uznać, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność za szkodę związaną z najmem pojazdu zastępczego w okresie od dnia 28 września 2015 r. do dnia 5 października 2015 r.

W ocenie Sądu wnioski dowodowe strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność określenia technologicznego i niezbędnego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu marki F. (...) o nr rej. (...), ustalenia ile dni zakład naprawczy winien oczekiwać na części zamienne, ustalenia wysokości nieponiesionych przez poszkodowaną kosztów eksploatacji uszkodzonego pojazdu marki F. (...) wskutek najmowania pojazdu zastępczego, ustalenia czy uszkodzenia pojazdu poszkodowanej powstałe w dniu zdarzenia z dnia 6 sierpnia 2015 r. spowodowały wyłączenie go z ruchu, czy też nie i czy pojazd w związku z doznanymi uszkodzeniami mógł być mimo to użytkowany oraz ustalenia stawki brutto za jeden dzień wynajmu pojazdu zastępczego w klasie i segmencie pojazdu marki O. (...) o nr rej. (...) w okresie wynajmu samochodu zastępczego przez powoda na rynku lokalnym dla poszkodowanej, z wyłączeniem uwzględnienia wypożyczalni działających przy hotelach i lotniskach, ustalenia segmentu pojazdu uszkodzonego i najmowanego przez poszkodowaną należało oddalić jako niezasadny.

Niekwestionowanym w orzecznictwie sądów powszechnych jest, iż poszkodowanemu przysługuje wybór podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, tak samo, jak przysługuje mu wybór warsztatu naprawczego, któremu powierzy naprawę uszkodzonego pojazdu. Wybierając jeden z wielu funkcjonujących na rynku takich podmiotów, poszkodowany może się kierować m.in. jego fachowością, rzetelnością i poziomem świadczonych usług. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi”, do których zwrotu obowiązany jest ubezpieczyciel, są zatem koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot oferujący pojazdy zastępcze, pod warunkiem, że nie są rażąco zawyżone. Nie ma więc znaczenia fakt, gdy ceny najmu odbiegają od cen przeciętnych dla tej kategorii usług na rynku, pod warunkiem, że nie jest to różnica rażąca. Ustalanie średnich stawek najmu pozostaje zatem bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, gdy dla miarodajnej oceny okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy niezbędne jest uzyskanie wiadomości specjalnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2014 r. I UK 22/14 LEX nr 1545137). Takimi są wiadomości wykraczające poza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych. Kwestia ustalenia stawki najmu pojazdu zastępczego nie mieści się w kategorii wiadomości specjalnych. Wiedza w zakresie wysokości stawek najmu pojazdów jest ogólnie dostępna w różnego rodzaju reklamach, cennikach i innych źródłach informacji uzyskanych od firm zajmujących się wynajmowaniem samochodów, a zrozumienie i interpretacja zaczerpniętych z nich informacji nie nastęrczają trudności.

Okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia sprawy nie jest ustalenie przeciętnych stawek obowiązujących na rynku lokalnym, do czego zresztą nie są wymagane wiadomości specjalne, lecz ustalenie, czy stawki najmu zastosowane przez stronę powodową są rażąco wygórowane, nierynkowe; na taką zaś okoliczność wnioski nie zostały zgłoszone. Wskazać należy, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.), zatem to na stronie pozwanej (a nie na powodzie) spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez nią twierdzeń, że określona w umowie najmu i fakturze stawka dobowa najmu jest rażąco zawyżona. To ubezpieczyciel podnoszący określony zarzut przeciwko roszczeniu winien był wykazać swoje racje, czego nie uczynił. Nie można więc było tym samym uznać, iż koszty najmu pojazdu zastępczego wskazane w fakturze, w zakresie przekraczającym stawki przez stronę pozwaną akceptowane – nie mieści się w granicach adekwatnego związku przyczynowego (art. 361 kc). Z powodu samego faktu istnienia na rynku tańszej oferty nie można poszkodowanemu czynić zarzutu, że z takiej nie skorzystał i zmniejszać należnego odszkodowania. Jedynie rażąca dysproporcja kosztów w tym zakresie rodziłaby celowość ich obniżenia. Tylko więc w przypadku wykazania przez zakład ubezpieczeń nielojalnego postępowania, naruszającego obowiązujące wierzyciela, na podstawie art. 354 k.c., wymogi współpracy z dłużnikiem przy wykonywaniu zobowiązania, można postawić zarzut powiększenia rozmiarów szkody przez wybranie oferty wyższej niż ceny obowiązujące na danym rynku lokalnym i stosowną weryfikację odszkodowania (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 25 kwietnia 2002 r., I CKN 1466/99, LEX nr 55243). Stanowisko takie wyraził wielokrotnie Sąd Okręgowy we Wrocławiu m. in w wyroku z dnia 25 maja 2016 r. II Ca 1885/15, wyroku z dnia 7 kwietnia 2015 r. II ca 1767/14, wyroku z dnia 16 marca 2016 r. II Ca 1420/15.

Strona pozwana ponosi odpowiedzialność za szkodę związaną z najmem pojazdu zastępczego w okresie od dnia 28 września 2015 r. do dnia 5 października 2015 r. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela został powiązany z obiektywnym okresem potrzebnym do odtworzenia możliwości korzystania z rzeczy poprzez jej naprawę. Nie można przy tym uznać, że naprawa pojazdu przez autoryzowany serwis w okresie od dnia 29 września 2015 r. do dnia 2 października 2015 r. była nieuzasadniona. Dnia 29 września 2015 r. (wtorek) dokonano rozbrojenia pojazdu i jego naprawy w godz. 10.30 do 14.00. Dnia 30 września 2015 r. (środa) w godz. 9.00 do 13.00 rozpoczęto przygotowanie samochodu do lakierowania. W dniu 1 października 2015 r. (czwartek) godz. 8.00 do 12.50 pojazd został pokryty lakierem. Dnia 2 października 2015 r. (piątek) w godz. 7.00 do 13.00 samochód został uzbrojony. Dnia 5 października 2015 r. (poniedziałek) pojazd został odebrany przez poszkodowaną. W tym stanie rzeczy cały ośmiodniowy okres najmu pojazdu zastępczego należało uznać zasadny.

Odsetki ustawowe przysługiwały stronie powodowej poczynając od dnia 7 grudnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., a odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty. Orzeczenie w zakresie odsetek od dochodzonej należności głównej znalazło oparcie w treści art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Strona powodowa zgłosiła pismem z dnia 5 listopada 2015 r. (przesłanym dnia 6 listopada 2015 r.) stronie pozwanej roszczenie o zwrot kosztów związanych z najmem pojazdu wynikający faktur Vat nr (...) na kwotę 2.095,92 zł brutto. Okres 30 dni przewidziany na likwidację szkody upływał zatem dnia 6 grudnia 2015 r.

Za bezzasadne należało uznać natomiast żądanie zasądzenia od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 200 zł stanowiącej wydatki poczynione w związku ze zleceniem analizy spraw pod kątem zasadności dochodzenia roszczeń. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 maja 2004 r. (III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117) wskazał, że tego rodzaju wydatki nie są wprawdzie wyłączone z zakresu obowiązku kompensacji szkody przez żaden przepis szczególny lub przez postanowienie umowne jednakże tego rodzaju wydatki muszą być obiektywnie uzasadnione i konieczne. Strona powodowa jest podmiotem profesjonalnym, trudniącym się zawodowo wynajmem samochodów osobom poszkodowanym, musi posiadać odpowiednią wiedzę dla prowadzenia tego rodzaju działalności, w tym zarówno co do przebiegu procesu naprawczego i związanego z nim zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego, czy zasad refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego w przypadku szkody całkowitej. Okoliczności te powodują, że poniesionych wydatków na obsługę prawną przed wytoczeniem niniejszej sprawy nie można uznać za ekonomicznie usprawiedliwione. Mając powyższe na uwadze w pkt II sentencji wyroku Sąd oddalił dalej idące powództwo.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Strona powodowa wygrała proces w 87 %, a koszty, jakie poniosła w związku z postępowaniem, to kwota 1.296 zł (79 zł opłata sądowa + 1.200 zł wynagrodzenie pełnomocnika + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa). Strona pozwana wygrała proces w 13 % a koszty, jakie poniosła na ten cel wynoszą 1.217 zł (1.200 zł wynagrodzenie pełnomocnika + 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa). Strona powodowa zobowiązana była zatem do zwrotu stronie pozwanej kwoty 158,21 zł (13 % z 1.217 zł), natomiast strona pozwana na rzecz strony powodowej kwoty 1.127,52 zł (87 % z 1.296 zł), dlatego ostatecznie Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 969,31 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego wynika z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 5 listopada 2015 r. poz 1804) w brzmieniu przed zmianą wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1667).